

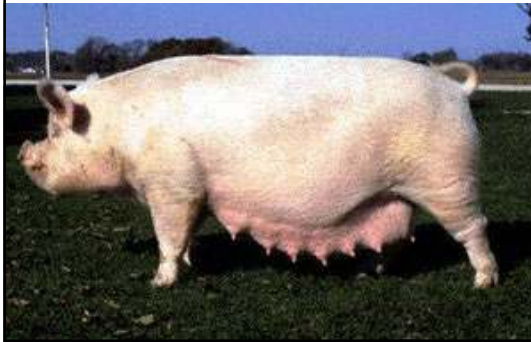
Delitev pasem prašičev

- Glede na glavni proizvod
  - mastne
  - mesno-mastne
  - mesnate
- Po zunanosti
  - barvi ščetin (bele, pisane, črne, rdeče..)
  - dolžini glave (dolgoglave, kratkoglave)
  - legi ušes (viseča, polviseča, pokončna)
- Po geografskem kraju nastanka
  - angleške
  - danske
  - nemške
  - .....

Nastanek sodobnih mesnatih pasem

- Okoli 1800 so pričeli v Anglijo uvažati hitro dozorevajoče azijske (kitajske) in sredozemske pasme prašičev za oplemenjevanje domačih v Angliji živečih pasem, ki so izvirale iz evropskega divjega prašiča
- S križanjem so nastale nove plemenite pasme, ki so bile zgodaj zrele, zelo zamaščene in so imele majhno telo na kratkih nogah

Veliki beli prašič, large white, yorkshire

- Bele barve
- Ukrivljena nosna linija
- Pokončna ušesa
- Dolgo pravokotno oblikovano telo na dolgih nogah
- Dobra plodnost (10 do 12 živorojenih pujskov, vendar precejšnja občutljivost)
- Dobra rastnost (90 do 100 kg pri 6 do 7 mesecih)
- Sodelovala pri nastanku vseh modernih evropskih pasem prašičev

Nemški landrace

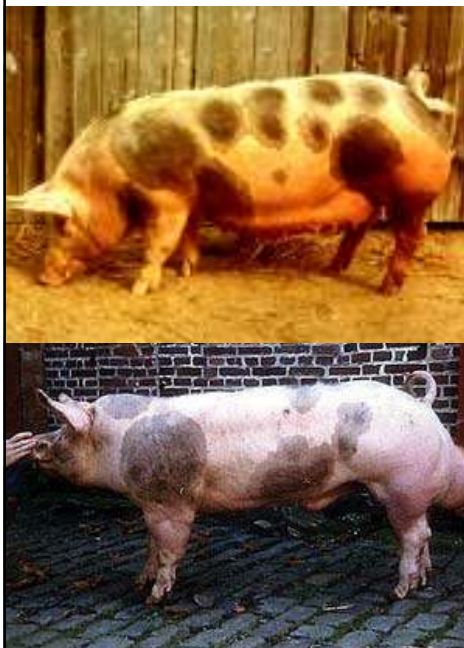
- Bele barve
- Ravna nosna linija
- Viseča ušesa
- Dolgo močno telo s širokimi plečkami in šunkami
- Nekoliko slabša plodnost
- Zelo dobra rast in mesnatost

Duroc

- Rdečerjave barve
- Viseča ušesa z značilnimi gubami na obrazu
- Srednje širok trup na močnih in dolgih nogah
- Slabša plodnost
- Zelo dobra rastnost in ugodna mesnatost

Pietrain

- Črno-bele barve
- Lahka in suha glava
- Srednje veliko telo pravokotne oblike
- Slaba plodnost
- Slaba rast
- Najbolj mesnata pasma na svetu
- Zelo občutljiva pasma in zaradi tega slaba kakovost mesa

Krškopoljski prašič

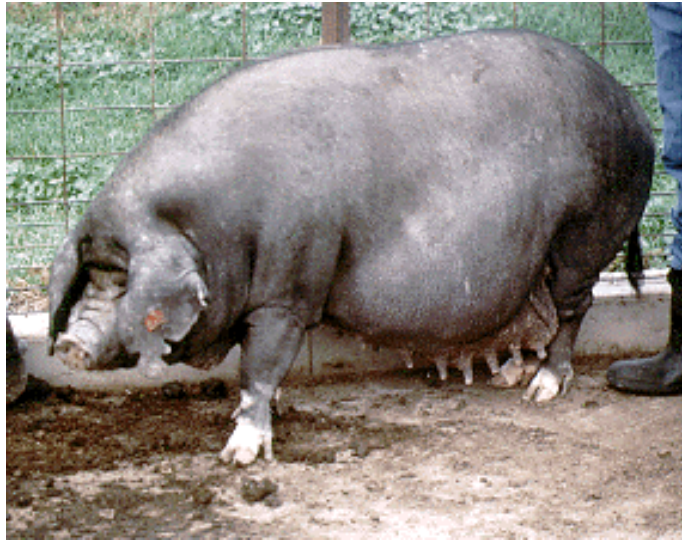

- Edina slovenska avtohtona pasma prašičev, ki je dobila ime po Krškem polju
- Skromna pasma
- Sorazmerno slaba plodnost, rastnost in mesnatost
- V preteklosti znana po dobri kakovosti mesa

Mangulica

Meishan

Perutnina

- Reja kokoši
- Reja pur
- Reja rac
- Reja gosi
- Reja pegatk
- Reja nojev
- Reja prepelic
- .....

Pure

Provided by Lynn Magedson

Race

Provided by Robert Hockey

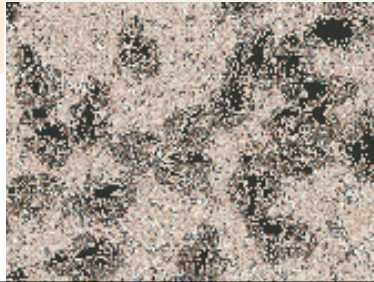
Gosi

Pegatke

Prepelice

Noji

Delitev pasem kokoši

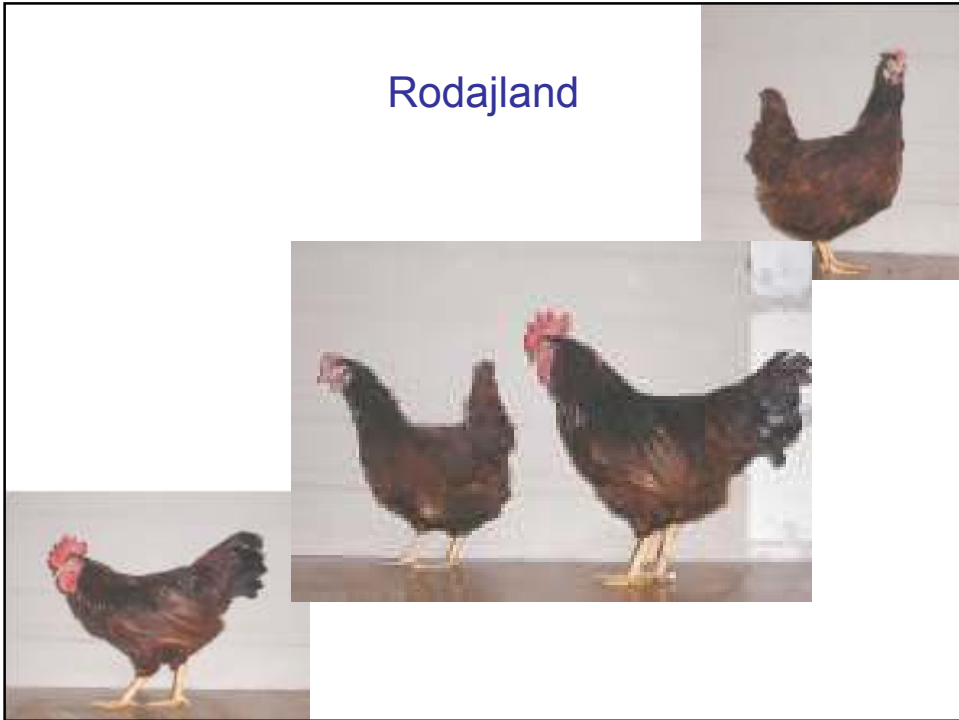
- Kraj nastanka (azijske, ameriške, angleške, sredozemske)
- Telesne mase živali (težke, srednje težke, lahke)
- Po namenu reje (gospodarske , okrasne, športne)
- **Gospodarske pasme**
  - za prirejo jajc
  - za prirejo mesa
  - za prirejo jajc in mesa

Za prirejo jajc

Leghorn (beli, ameriški rjavi, modri, črni)

Rodajland

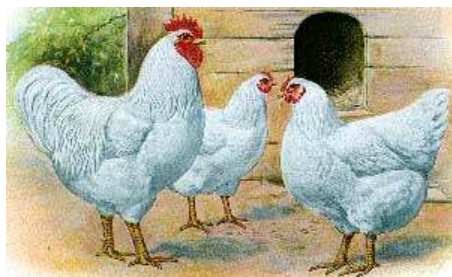
Za prirejo jajc in mesa

Saseks

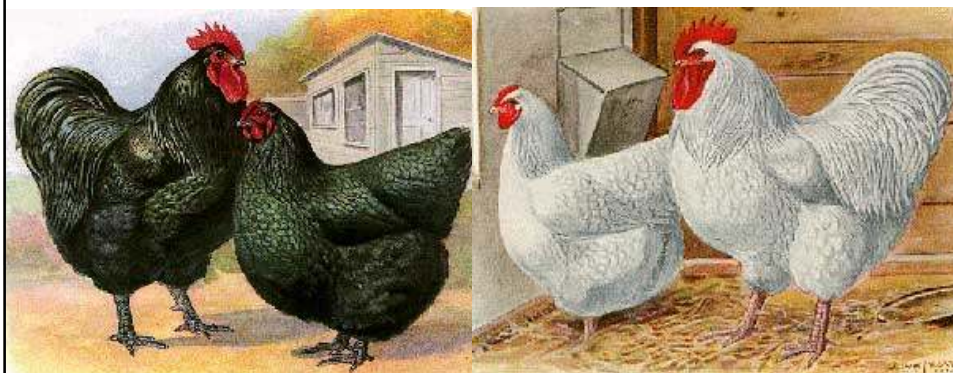

Za prirejo mesa

Plimutka (bela, grahasta)

Orpington

Korniš

Slovenske pasme

Slovenska grahasta kokoš

Slovenska srebrna kokoš

Štajerka

Križanci

- Križanci za prirejo jajc
  - isa brown, hiseks brown, lohman brown, hy line
  - preluks-R
  - preluks-G
  - preluks-Č
- Križanci za prirejo mesa
  - preluks-bro

Preluks - R

Preluks - Č

Preluks - G

Preluks - bro

Delitev pasem konj

- polnokrvni konji (angleški in arabski konj), polkrvni konji (angloarabski)
- toplokrvni in hladnokrvni konji
- poniji in mali konji

- arabski polnokrvni konji

- velja za najlepšo, najplemenitejšo, najvztrajnejšo pasmo
- iz Arabije in severne Afrike se razširila po vsem svetu
- manjši konj: v.v. 150-153 cm
- skladen, razmeroma koščeni, živahen temperament
- izrazita, kratka, plemenita glava, velike oči
- predstavnik kvadratičnega konja
- sodeloval pri nastanku številnih pasem: angleškega polnokravnega konja, lipicanca, orlovskega kasača, angloarabca, trakenskega konja, haflingerja in drugih
- polnokrvne živali označujemo z OX

- angleški polnokrvni konji

- pasma nastala v Veliki Britaniji s križanjem arabskih, berberskih, turških in perzijskih žrebcev ter kobil avtohtonih britanskih pasem in kobil španskega ter berberskega izvora do sredine 18. stoletja
- sistem dirk in preizkušanja sta ustvarila pasmo
- General Stud Book – od leta 1793

- razmeroma velik, v.v. 165 cm
- plemenit
- v formatu položenega pravokotnika
- veliko rjavcev in lisjakov, manj vrancev in sivcev
- v galopu velike hitrosti (do 15m/s)
- izboljševalec v rejah jahalnih konj

provided by Jenn

- zgodaj zrela pasma: triletniki v preizkušnji za "klasično" dirko:
  - Trial Stakes-1600m, Derby-2400m, St.Leger-2800m – "zmagovalec trojne krone"
- "sprinter" – zmagovalec na stezah 1000 – 1400m
- "stayer" - zmagovalec na 2400 m in več = močnejši tip

Angloarabski konji

- združiti plemenitost, lepoto, skromnost in vzdržljivost arabskega konja in večji okvir ter hitrost angleškega polnokrvnega konja – križanje obeh pasem 1846 v francoski kobilarni Pompadour = polnokrvni angloarabec
- plemenit in temperamenten
- primeren za vse jahalne discipline in za dirke
- v.v. 162 cm
- največ je rjavcev in lisjakov

Pasme angleških polkrvnih konjev: - trakenec

- ime po kobilarni Trakehnen ustanovljeni l. 1732
- za rejo kakovostnih plemenskih žrebcev za kmečko rejo, veljal za idealnega vojaškega konja: plemenit, skladen, zelo vzdržljiv
- v.v. 158-164cm
- zastopane so vse barve
- po 2. svet. vojni preusmeritev v rejo jahalnega konja

- hanoveranec

- najštevilnejša jahalna pasma v Nemčiji
- začetek reje v 18.stoletju, rejski cilj: lažji, plemenit konj primeren za kmetijska dela in za jahanje za konjenico ter vprežni konj za artilerijo
- danes jahalni konj, primeren za vse discipline
- plemenit, sklادن in dovolj močan
- v.v. 160-170 cm
- zastopane so vse barve (rjavci 52%, lisjaki 31%)
- preizkušanje pred uporabo 11 mesecev, končni izpit dva dni

- kasači

- za pleme so odbirali živali, ki so na kasaških dirkah dosegale največje hitrosti – pogosto zanemarjali zunanost
- po svetu razne reje: orlovski in ruski, ameriški, anglonormanski, ljutomerski

- ljutomerski kasač: začetek reje l. 1884
- pretaplanje domače kobile s kasači
- do šestdesetih let pr.stol. so jih uporabljali za kmetijska dela in za dirke, danes specilizirani za dirke

- lipicanec

- pasma nastala l. 1580 na Krasu
- osnova: domači kraški, španski, napolitanski in kasneje arabski konji
- kobilarno ustanovil avstrijski vojvoda Karel
- v Lipici zgradili hleve, uredili travnike in pašnike, pogozdovali..
- začetniki linij: Pluto, Napolitano, Conversano, Maestoso, Favory, Siglayv in 18 rodov kobil
- poleg Lipice še kobilarne: Djakovo, Karadjordevo, Piber, Topolčianky, Szilvasvarad, Simbata, de Jos, Monterotondo
- oblikovan za potrebe dvora, zaradi vsestranske uporabnosti, skromnosti in lepote se razširi v kmečki rejji
- srednje velik, močan, dolg konj
- večja, pogosto konveksna glava, visoko nasajen vrat, nizek viher, močne noge, čvrsta kopita, hodi visoki in izdatni
- v.v. 160-165cm, tel. masa kobil 450-500kg
- največ sivcev, tudi rjavci, vrancji, lisjakovi ni
- preizkušanje: kobile v vpregi, žrebce pod sedlom

Hladnokrvne pasme
- noriški konj

- ime po rimski provinci Noricum
- potomec težkih toplokrvnih konj rimskih legij (konji iz Tesalije v Grčiji)
- pod vplivom okolja, podnebja in reje nastal današnji tip
- dolga in rahlo izbočena glava, izdatni hodi
- reja v čisti pasmi od l. 1688
- tip srednje težkega hladnokrvnega konja prilagojen alpskemu svetu
- večja, groba glava, kratek in močan vrat, dolg, raven hrbet, mišičast križ
- v.v. 168, tel. masa kobil 600kg

- belgijski konj

provided by Lazy B Farms Inc

- najpomembnejša hladnokrvna pasma konj na svetu
- velik vpliv na razvoj rej evropskih pasem hladnokrvnih konj
- nastanek: belgijska provinca Brabant
- srednje težki tip težak ca. 850kg (brabantski tip)
- ardenski tip – lažji (600-700kg)
- flandrijski tip – najtežji (ca. 1000kg)

- slovenski hladnokrvni konj

- srednje velik, dovolj skladen in zbit konj
- sorazmerno plemenita glava, kratek, dobro nasajen vrat
- največ rjavcev in vrancev, lisjakov vse manj
- za korekcijo se uporablja noriška pasma

Poniji in mali konji: v.v. manjša od 147,3cm

- šetlandski ponj

- domovina: Šetlandsko otočje
- primerni so bili za delo v rudnikih: majhna rast, močni, vzdržljivi in dober temperament
- suha, izrazita glava, močan omišičen vrat
- osnovna barva: vranja, tudi rjavci, lisjaki in sivci, lisci
- primerni za ježo in vožnjo otrok
- želena v.v. triletno živali 101,6 cm

Provided by Hubert Puffer

- islandski ponj

- domovina: Islandija
- najbolj odporna in vzdržljiva pasma ponijev
- v.v. 122-133cm
- Barva: lisjaki, rjavci, vranci
- večkrat neskladni, nepravilne stoje – pri selekciji v ospredju delovni učinek in vzdržljivost
- poleg koraka, kasa, galopa še "tölt" = tek v štirih taktih
- po značaju ljubeznivi, dobra orientacija
- uporaba: za vožnje, jahanje za odrasle

- fjordski ponj

- domovina: zahodna obala Norveške
- v.v. 133-139 cm = mali konj
- barva: plavkasti rjavec, jeguljast trak
- griva in rep v sredini črna, okoli svetla
- zelo delaven, miren, vztrajen
- danes se uporablja pretežno kot jahalni konj

- haflinger

- najbolj razširjena pasma malih konj na svetu
- domovina: gorski svet Južne Tirolske
- manjši tovorni konji pretežno noriške krvi
- načrtna reja od l. 1874 dalje z vnosom arabske pasme
- danes kot jahalni konj in vozni konj za rekreacijo in turizem

- v.v. kobile 138cm, žrebci 140-142cm
- mirnega temperamenta, dober značaj
- vsi lisjaki, svetla griva in rep

- posavski konj

- izoblikovan na osnovi avtohtonih konj, na območju Save z bolj ali manj načrtnim križanjem s konji različnih pasem, predvsem hladnokrvnimi v tipu belgijskega
- rodovniška knjiga uvedena l. 1993

Delitev pasem kunccev

- Velike pasme
telesna masa 6-7 kg - orjak, beli orjak, orjaški lisec, ovnač
- Srednje pasme
telesna masa 3,5-5 kg –veliki srebrec, velika činčila, angleški ovnač, beli novozelandec, rdeči novozelandec, kalifornijec, beli in modri dunajčan, **slovenski kunec**, ...
- Majhne pasme
telesna masa 2,5-3,5 kg – ožgani kunec, mali srebrec, holandec, biserni sivec, mali ovnač
- Pritlikave pasme – hermelin, pritlikavi ovnač, obarvani pritlikavec
- Pasme s specifično dlako -angora, reks,...

Orjaški lisec

Beli orjak, orjak

Beli novozelanec

Kalifornijec

Činčila

Beli dunajčan

Holandec

Srebrec

Angora

Satin

